

O wartości różnorodności. Jak rozwiązujemy wspólnie zadania i problemy

Materiały edukacyjne dotyczące tematu inności i rozwijające umiejętność rozwiązywania problemów. Zestaw zawiera scenariusz zajęć, ćwiczenie interaktywne „Kto by pomyślał” oraz trzy karty pracy.

- Kto by pomyślał
- Co nas łączy?
- Czy dobrze być innym?
- Wielki problem
- O wartości różnorodności. Jak rozwiązujemy wspólnie zadania i problemy

Kto by pomyślał

Ćwiczenie interaktywne utrwalające wiedzę o wybranych postaciach historycznych oraz nawiązujące do zagadnienia radzenia sobie z problemami.

Plik o rozmiarze 341.88 KB w języku polskim

Co nas łączy?

Karta pracy powiązana z nagraniem – piosenką Piotra Rubika pt. „Jesteśmy inni”. Uczniowie analizują tekst utworu i redagują wypowiedź na zadane pytanie.

Plik o rozmiarze 106.09 KB w języku polskim

Czy dobrze być innym?

Karta pracy zawiera zadania do wykonania w domu. Uczniowie odpowiadają na pytania dotyczące bohaterów filmu Deana DeBloisa i Chrisa Sandersa pt. „Jak wytresować smoka”.

Plik o rozmiarze 97.06 KB w języku polskim

Wielki problem

Karta pracy powiązana z ćwiczeniem interaktywnym. Zadaniem uczniów jest sporządzenie krótkich charakterystyk postaci historycznych, którym udało się rozwikłać nierozwiązywalne z pozoru problemy.

Plik o rozmiarze 96.90 KB w języku polskim

O wartości różnorodności. Jak rozwiązujemy wspólnie zadania i problemy

---

Scenariusz zajęć

II etap edukacyjny

Temat: O wartości różnorodności. Jak rozwiązujemy wspólnie zadania i problemy

Treści kształcenia:

Uczeń:

1. Poznaje siebie, dostrzega cechy indywidualne własne i najbliższych osób – etyka (1),
2. Wyjaśnia prawdziwe znaczenie własnych zachowań oraz ich przyczyny i konsekwencje – etyka (2),
3. Uczestniczy w grupie, porozumiewa się z innymi – etyka (6),
4. Szanuje prawo innych do odmiennego zdania, sposobu zachowania, obyczajów i przekonań – historia i społeczeństwo – zalecane warunki i sposób realizacji (5),
5. Wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska) – język polski (II.2.7),
6. Uświadamia sobie istotę koleżeństwa i przyjaźni, wzajemnego szacunku, udzielania sobie pomocy, współpracy, empatii – wychowanie do życia w rodzinie (10).

Cele operacyjne:

Uczeń:

- Rozumie, że ludzie w wielu wymiarach się różnią, dzięki czemu wspólnie rozwijają kulturę i cywilizację,
- Potrafi wskazać wydarzenia w historii związane z przełomowymi odkryciami,
- Uwrażliwia się na odmiennosc, dostrzega jej społecznie korzystną stronę,
- Rozpoznaje różnorodność wspólnoty klasowej, potrafi wskazać sytuacje, w których grupa dzięki zróżnicowaniu rozwiązuje swoje problemy,
- Umie rekonstruować zasadnicze wątki filmu pełnometrażowego.

Nabywane umiejętności:

Uczeń:

- Uczestniczy w dyskusji,
- Rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe,
- Potrafi wnioskować redukcyjnie,
- Zauważa różnice i podobieństwa,
- Rozwiązuje problemy dzięki współpracy.

Środki dydaktyczne:

- Zasoby multimedialne: ćwiczenie interaktywne *Kto by pomyślał*, karty pracy (*Co nas łączy?*, *Czy dobrze być innym?* oraz *Wielki problem*),
- Film *Jak wytresować smoka*¹,
- Nagranie piosenki Piotra Rubika *Jesteśmy inni*²,
- Komputer z głośnikami/tablica interaktywna,
- Dostęp do internetu,
- Materiały źródłowe dotyczące: Aleksandra Wielkiego, Jana Gutenberga, Mikołaja Kopernika i Vasco da Gamy,
- Tablica, kreda/pisak.

Metody nauczania:

- Podające: wyjaśnienia, rozmowa,
- Praktyczna: ćwiczenia przedmiotowe,
- Programowana: z użyciem komputera,
- Ekspozycyjna: film, nagranie,
- Problemowa: aktywizująca – dyskusja, burza mózgów.

Formy pracy:

- Zbiorowa jednolita,
- Indywidualna jednolita,
- Grupowa jednolita lub zróżnicowana.

Przed zajęciami:

Kilka dni wcześniej nauczyciel poleca uczniom obejrzenie filmu *Jak wytresować smoka* (2010 r.). Dzieci otrzymują jako zadanie domowe karty pracy *Czy dobrze być innym?* i uzupełniają je przed zajęciami.

Przebieg zajęć:

1. Po przywitaniu się z uczniami nauczyciel prosi ich, by uważnie przyjrzeni się sobie nawzajem. Po chwili formułuje pytania do klasy:

- Czy jesteście tacy sami, czy różni (inni)?
- Co sprawia, że jesteście różni?

2. Prowadzący proponuje, aby uczniowie zastanowili się nad zdaniem: „Wszyscy ludzie są tacy sami, chociaż każdy jest inny” i ocenili, czy podsumowuje ono trafnie odpowiedzi na wcześniej zadane pytania.

3. Klasa słucha piosenki *Jesteśmy inni*, a następnie każdy uczeń rozwiązuje zadania z karty pracy *Co nas łączy?*

Uczniowie prezentują odpowiedzi, a nauczyciel, nawiązując do zadania, podkreśla, że tym, co wspólne, jest właśnie „inność”, „różnienie się”, ale również sposób przeżywania świata (radości, smutki, tęsknoty, kłopoty).

4. Sprawdzenie karty pracy *Czy dobrze być innym?*

Przed omówieniem wykonanych przez uczniów zadań prowadzący mówi, że jest jeszcze coś ważnego, co łączy wszystkich ludzi – posiadanie pewnego zasobu możliwości, pewien potencjał, który człowiek realizuje w życiu. Potencjał ten jest u każdego inny, dlatego różnice między ludźmi są naturalne i konieczne. Z jednej strony są źródłem rozwoju oraz różnorodności życia, z drugiej jednak bywają przyczyną problemów i konfliktów.

Dzieci przedstawiają rozwiązania karty pracy i omawiają je wspólnie z nauczycielem.

5. Nauczyciel pyta, odwołując się do filmu:

- Jakie trudności wiążą się z byciem „innym”?
- Z czym zderza się ten, kto proponuje nowy sposób postępowania?
- Czy „inność”, „odmienność” może przynieść coś dobrego?

Prowadzący zachęca uczniów, by metodą burzy mózgów wykonali mapę kłopotów klasowych, które udało się rozwiązać dzięki „inności” (należy przypomnieć sobie sytuacje ze szkoły, kiedy różnorodność dzieci pozwoliła na pozytywne rozwiązanie problemów, wykonanie wspólnych zadań, np. dzięki osobistym zainteresowaniom lub talentom ucznia). Mapa jest tworzona na tablicy. Pomysły mogą zapisywać osoby odznaczające się uzdolnieniami lingwistycznymi.

6. Następnie klasa wykonuje wspólnie ćwiczenie interaktywne *Kto by pomyślał* na komputerze lub tablicy interaktywnej.

Polecenie: „Historia opisuje wiele słynnych problemów, z którymi mierzyli się nasi przodkowie. Niektóre, wydawałoby się niezwykle trudne, rozwiązywano błyskawicznie, inne wymagały długoletniej pracy i przygotowań. Połącz w pary słynne postaci historyczne z problemami, które udało im się rozwiązać”.

Rozwiązanie:

Rozwiązanie węzła gordyjskiego – Aleksander Wielki

Ręczne przepisywanie ksiąg – Jan Gutenberg

Słońce krążące wokół Ziemi – Mikołaj Kopernik

Droga morską do Indii – Vasco da Gama

7. Klasa zostaje podzielona na 5-osobowe zespoły, które wypełniają zadanie z karty *Wielki problem*. Uczniowie mogą korzystać z materiałów źródłowych zgromadzonych przez nauczyciela i z internetu. Prezentują i dyskutują swoje odpowiedzi na forum.

Należy zwrócić uwagę, by w każdej grupie znalazła się osoba o zainteresowaniach historycznych. Może ona wspierać pozostałych w weryfikowaniu znalezionych informacji.

(Jeśli na rozwiązanie karty pracy nie starczy czasu na zajęciach, każda grupa zajmuje się tylko jedną postacią historyczną. Dzieci mogą uzupełnić karty indywidualnie w domu i oddać je prowadzącemu na następnych zajęciach).

8. Na zakończenie zajęć „rundka bez przymusu” – chętni uczniowie kończą zdania:

- Dziś dowiedziałem/dowiedziałam się, że...
- Najbardziej zdziwiło mnie...

---

1. *Jak wytresować smoka*, reż. Dean DeBlois, Chris Sanders, DreamWorks Animation 2010.↩

2. Piotr Rubik, *Jesteśmy inni*, [w:] *Oratorium dla świata. Habitat*, EMI Music Poland 2008.↩

Plik o rozmiarze 63.00 KB w języku polskim

Plik o rozmiarze 46.31 KB w języku polskim